

בבית המשפט העליון

עמ"מ 42102-01-25

כבוד השופטת יעל וילנר פנ"י:

המערערים:

1. אסנת טבגר
2. ענת טבגר
3. אייל אביטל
4. אלישבע אביטל
5. יעקב אלחרר
6. רחל אלחרר
7. יהודה הרמן
8. עמעד מימון
9. אסתי מימון
10. שי שמורזיקס
11. מאיה אורית שמורזיקס
12. אהרן מלטר
13. בתיה מלטר
14. מתניה אהרונוביץ
15. נעמי אהרונוביץ
16. יוסף הלוי
17. שושנה הלוי
18. דוד פרידמן
19. רות פרידמן

נגד

המשיבים:

1. המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון- מועצת התכנון העליונה
2. ועדת המשנה להתיישבות במנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
3. ועדת המשנה להתנגדויות במנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
4. הועדה המקומית לתכנון ובנייה שעל יד המועצה האזורית, מטה בנימין
5. ההסתדרות הציונית העולמית
6. ועד מקומי טלמון
7. נריה- אגודה שיתופית חקלאית להתיישבות קהילתית בע"מ

בקשה לעיכוב ביצוע פסק דינו של בית המשפט המחוזי
בירושלים (השופטת ע' זינגר), מיום 26.11.2024, ב
[ע"מ 38032-06-23](#)

[נבו]

בשם המערערים: עו"ד עמיר דרורי

בשם המשיבות 3-1: עו"ד שרון הואש איגר
בשם המשיבה 4: עו"ד עינב אבני; עו"ד עינב בן שימול

בשם המשיבה 5: עו"ד אהוד עינבר
בשם המשיבה 7: עו"ד אבי סגל; עו"ד יעל סינמון

חקיקה שאוזכרה:

[חוק לטיפול סביבתי בצידוד חשמלי ואלקטרוני ובסוללות, תשע"ב-2012](#)

מיני-רציו:

* נדחתה בקשה לעיכוב ביצוע של פסק-דין בו נדחתה העתירה לביטול תכנית מפורטת המתייחסת ליישוב טלמון; נקבע כי בנסיבות העניין, לנוכח התקדמות מימוש התכנית והיעדר תשתית ראייתית מספקת לביסוס הטענה לנזק שעלול להיגרם למבקשים, די בשיקולי מאזן הנוחות כדי לדחות את הבקשה – שהיא, על-אף כותרתה, למעשה, הינה בבחינת בקשה למתן סעד זמני בערעור – גם מבלי להידרש לסיכויי הערער.

* בתי-משפט – עיכוב ביצוע – של פסק דין

* בתי-משפט – סעדים זמניים – בערעור

* בתי-משפט – סעדים זמניים – שיקולים בהענקתם

* דיון אזרחי – פסק-דין – עיכוב ביצוע

* דיון אזרחי – עיכוב ביצוע – של פסק-דין

* דיון אזרחי – עיכוב ביצוע – שיקולים

בקשה לעיכוב ביצוע פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים, שבגדרו נדחתה עתירת המבקשים לביטול תוקפה של תוכנית מפורטת המתייחסת ליישוב טלמון, אשר אושרה על-ידי מועצת התכנון העליונה לאזור יהודה ושומרון. התכנית הוגשה בשנת 2017, ולאחר דיון בהתנגדויות, אושרה ופורסמה למתן תוקף במאי 2023. כחודש לאחר שפורסם דבר אישור התוכנית, הגישו המבקשים עתירה לבית המשפט המחוזי במסגרתה נטען, כי בשים לב לפגמים שונים שנפלו לשיטתם בהליך אישורה, יש לבטלה. בית המשפט המחוזי, בדחותו את העתירה, קבע כי היא הוגשה בשיהוי ניכר ולאחר פרסום

התוכנית למתן תוקף; וציין כי המבקשים לא נקטו בהליכים מתאימים למניעת הפרסום כאמור, ואף לאחר שהגישו את עתירתם לא ביקשו צו ביניים אשר ימנע הוצאת היתרי בנייה מכוח התוכנית; עוד נקבע, כי עיקר טענות המבקשים נוגעות לזכויותיהם הנטענות במקרקעין וכי אין מקום לברר טענות אלו במסגרת ההליך התכנוני. המבקשים הגישו ערעור על פסק הדין ולצידו הוגשה הבקשה דנן, במסגרתה התבקש לעכב את "ביצוע פסק הדין", לרבות עיכוב תשלום ההוצאות. לטענתם, סיכויי הערעור גבוהים ואי עיכוב פסק הדין עלול לגרום להם לנזק בלתי הפיך כתוצאה מהריסות בתי המבקשים אשר לא הוסדרו במסגרת התוכנית, וכן מכך שיישום התוכנית יוביל ל"שינוי אופי היישוב וגירוש חלק ניכר מתושביו הוותיקים". מנגד, טענו המשיבים כי סיכויי הערעור אינם גבוהים ומאזן הנוחות אינו נוטה לטובת המבקשים; בפרט נטען כי משהעתירה הוגשה לאחר פרסום התוכנית למתן תוקף ומשבית המשפט המחוזי לא הורה על עיכוב כניסת התוכנית לתוקף – אין מקום להיעתר לבקשה.

בית המשפט העליון (השופטת י' וילנר) דחה את הבקשה ופסק כדלקמן:

הגם שהבקשה הוכתרה כבקשה לעיכוב ביצוע פסק דין, מלבד ההוצאות שנפסקו לחובת המבקשים, אין בפסק הדין הוראה אופרטיבית שניתן לעכב את ביצועה. על כן, הבקשה שעניינה בתוקף התוכנית נושא ההליך דנן היא למעשה בקשה למתן סעד זמני לתקופת הערעור ולא בקשה לעיכוב ביצוע פסק דין. עם זאת, בדומה לבקשה לעיכוב ביצוע פסק דין, השיקולים לבחינת בקשה לסעד זמני לתקופת הערעור הם סיכויי הערעור ומאזן הנוחות, כאשר ככלל, לשיקולי מאזן הנוחות ניתן מעמד בכורה. במקרה דנן, אין מקום להיעתר לבקשה, גם מבלי להידרש לשאלת סיכויי הערעור.

אשר למאזן הנוחות, התוכנית שבמוקד הערעור פורסמה למתן תוקף עוד בשנת 2023, ומאז החל מימושה של התוכנית. חרף האמור, המבקשים לא הגישו בקשה מתאימה למתן סעד זמני בהליך בית המשפט המחוזי. משאלה הם פני הדברים, ברי הוא כי מאזן הנוחות לא נוטה לטובתם, ולמעשה, די בשיהוי הכבד שנפל בהגשת הבקשה לסעד זמני כדי לדחותה. מעיון בבקשה עולה כי לא הונחה תשתית עובדתית מספקת להוכחת הטענה כי עתיד להיגרם למבקשים נזק בלתי הפיך אם לא ינתן להם הסעד. לכך יש להוסיף, כי דומה שבשלב זה כבר הוגשו לגורמי הרישוי הרלוונטיים בקשות למתן היתרי בנייה מכוח התוכנית, באופן שמתן הסעד הזמני שהתבקש עלול לפגוע בצדדי ג' שהסתמכו על אישורה.

לבסוף, המבקשים ביקשו לעכב את ביצוע רכיב ההוצאות שנפסקו לחובתם במסגרת פסק הדין, ואולם, כפי שנפסק לא אחת בעבר, בית המשפט לא ייטה להורות על עיכוב ביצוע של תשלום הוצאות משפט, אלא במקרים יוצאי דופן. בנסיבות העניין, בשים לב לכך שהבקשה הוגשה מטעם 19 מבקשים שונים, וכן בשים לב לגובהן המתון של ההוצאות שנפסקו לחובתם במסגרת פסק הדין של בית המשפט המחוזי – לא מצאתי כי נסיבות המקרה דנן מצדיקות לעכב את ביצוע תשלום ההוצאות.

לאור האמור, הבקשה נדחתה.

החלטה

1. בקשה לעיכוב ביצוע פסק דינו של בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית משפט לעניינים מינהליים (השופטת עי זינגר) [בעת"מ 38032-06-23](#), [נבו] מיום 26.11.2024, שבגדרו נדחתה עתירת המבקשים לביטול תוקפה של תוכנית מפורטת 235/7/1 של מועצת התכנון העליונה – אזור יהודה ושומרון "טלמון שכונה צפונית – הרחבה מערבית" (2023) (להלן: התוכנית).

2. הרקע לענייננו פורט בהרחבה בפסק דינו של בית המשפט המחוזי, ומשכך, יובאו בהחלטה זו רק עיקרי הדברים הנחוצים לצורך הכרעה בבקשה. בשנת 2017 הוגשה התוכנית למוסדות התכנון שמטרתה, בתמצית, שינוי המצב התכנוני באזור טלמון לצורך הסדרה של בנייה קיימת וכן הקמה של ההרחבה המערבית לשכונה הצפונית ביישוב, אשר ידועה בשם "זית רענן". בשנת 2018 החליטה ועדת המשנה להתיישבות במנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון, היא המשיבה 2, על הפקדת התוכנית בתנאים מסוימים ובשנת 2019 פורסמה הודעה על אודות הפקדתה. בהמשך לכך, הוגשו 15 התנגדויות לתוכנית וביניהן התנגדויות שהוגשו מטעם המבקשים, אשר מתגוררים כיום בשטח שלגביו אושרה התוכנית ושחלק מבתיהם סומנו כמבנים להריסה במסגרתה. ועדת המשנה להתנגדויות במנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון, היא המשיבה 3, קיימה שני דיונים בהתנגדויות שהוגשו וביום 7.2.2023 החליטה לדחות את מרביתן ולהמליץ למשיבה 2 לאשר את התוכנית בכפוף לתנאים שפורטו בהחלטה. ביום 23.2.2023 קיימה המשיבה 2 דיון באישור התוכנית ובמהלכו נשמעו פעם נוספת טענות חלק מהמתנגדים, לרבות המבקשים, ובסופו של אותו דיון הוחלט לאשר את התוכנית. כמו כן, ביום 15.5.2023 פורסמה באינטרנט הודעה בעניין אישור התוכנית למתן תוקף; וביום 23.5.2023 פורסם בעיתונות דבר אישור התוכנית.

3. ביום 15.6.2023, כחודש לאחר שפורסם דבר אישור התוכנית, הגישו המבקשים עתירה לבית המשפט המחוזי במסגרתה נטען, בעיקרו של דבר, כי בשים לב לפגמים שונים שנפלו לשיטתם בהליך אישורה, יש לבטל את התוכנית. ביום 26.11.2024 דחה בית המשפט המחוזי את העתירה תוך שחייב את המבקשים בהוצאות כמפורט בפסק הדין. בית המשפט קבע כי העתירה הוגשה בשיהוי ניכר ולאחר פרסום התוכנית למתן תוקף; וציין כי המבקשים לא נקטו בהליכים מתאימים למניעת הפרסום כאמור, ואף לאחר שהגישו את עתירתם לא ביקשו צו ביניים אשר ימנע הוצאת היתרי בנייה מכוח התוכנית. עוד צוין בהקשר זה, כי לאחר שאושרה התוכנית הוגשו מטעם יזם פרטי בקשות למתן היתרי בנייה מכוחה, כך שצדדי ג' הסתמכו על אישורה באופן שמקים קושי בביטולה. נוסף על האמור, בית המשפט המחוזי קבע כי המבקשים לא הניחו לפניו את מלוא התשתית הנדרשת לצורך הכרעה בעתירה, באופן שמצדיק את דחייתה על הסף מחמת חוסר ניקיון כפיים. לגופו של עניין, בית המשפט קבע כי עיקר טענות המבקשים נוגעות לזכויותיהם הנטענות במקרקעין וכי אין מקום לברר טענות אלו במסגרת ההליך התכנוני. כן נקבע כי יתר טענות המבקשים – אשר מכוונות, בעיקרו של דבר, כלפי שיקול הדעת המקצועי של גורמי התכנון – אינן מצדיקות התערבות שיפוטית.

4. המבקשים הגישו ערעור על פסק הדין ולצידו הוגשה הבקשה שלפניי, במסגרתה התבקש לעכב את "ביצוע פסק הדין", לרבות עיכוב תשלום ההוצאות. לטענתם, סיכויי הערעור גבוהים ואי עיכוב פסק הדין עלול לגרום להם לנזק בלתי הפיך כתוצאה מהריסות בתי המבקשים אשר לא הוסדרו במסגרת התוכנית, וכן מכך שיישום התוכנית יוביל ל"שינוי אופי היישוב וגירוש חלק ניכר מתושביו הוותיקים". בנוסף, נטען כי עיכוב ביצוע פסק הדין לא יגרום נזק למשיבים; זאת, מכיוון שיישום התוכנית טרם החל ומשום שעדיין לא הוצאו היתרי בנייה מכוחה. לבסוף,

נטען שהאינטרס הציבורי בנוגע למניעת פגיעה אפשרית בשרידים ארכיאולוגיים המצויים לטענת המבקשים בשטח שעליו חלה התוכנית, כמו גם האינטרס בקיום הליך תכנוני תקין – מצדיקים להיעתר לבקשה.

5. המשיבות 1-3, המשיבה 5 והמשיבה 7 הודיעו שהן מתנגדות לבקשה. בעיקרו של דבר, נטען כי סיכויי הערעור אינם גבוהים ומאזן הנוחות אינו נוטה לטובת המבקשים. בפרט נטען כי משהעתירה הוגשה לאחר פרסום התוכנית למתן תוקף ומשבית המשפט המחוזי לא הורה על עיכוב כניסת התוכנית לתקוף – אין מקום להיעתר לבקשה.

6. לאחר שעיינתי בבקשה על צרופותיה, וכן בתגובות המשיבות, הגעתי למסקנה כי דין הבקשה להידחות.

7. בפתח הדברים יובהר כי הגם שהבקשה הוכתרה כבקשה לעיכוב ביצוע פסק דין, מלבד ההוצאות שנפסקו לחובת המבקשים, אין בפסק הדין הוראה אופרטיבית שניתן לעכב את ביצועה. על כן, הבקשה שלפניי שעניינה בתוקף התוכנית נושא ההליך דנן היא למעשה בקשה למתן סעד זמני לתקופת הערעור ולא בקשה לעיכוב ביצוע פסק דין (ע"מ 7044/16 כחלון נ' עיריית הרצליה, פסקה [נבו] (14.12.2016); ע"מ 2215/08 עלמי נ' הוועדה המקומית לתכנון ולבניה – ירושלים, פסקה 18 [נבו] (17.3.2008)). עם זאת, בדומה לבקשה לעיכוב ביצוע פסק דין, השיקולים לבחינת בקשה לסעד זמני לתקופת הערעור הם סיכויי הערעור ומאזן הנוחות, כאשר ככלל, לשיקולי מאזן הנוחות ניתן מעמד בכורה (ע"מ 49045-12-24 פלוני נ' מתאם פעולות הממשלה בשטחים, פסקה 6 [נבו] (9.1.2025); ע"מ 11535-10-24 המועצה המקומית בנימינה גבעת עדה נ' המועצה הארצית לתכנון ובניה – ועדת המשנה לעררים, פסקה 6 [נבו] (10.11.2024)). כפי שיפורט להלן, איני סבורה כי יש מקום להיעתר לבקשה, גם מבלי להידרש לשאלת סיכויי הערעור.

8. אשר למאזן הנוחות, התוכנית שבמוקד הערעור פורסמה למתן תוקף עוד בשנת 2023, ומאז החל מימושה של התוכנית. חרף האמור, המבקשים לא הגישו בקשה מתאימה למתן סעד זמני בהליך בית המשפט המחוזי. משאלה הם פני הדברים, ברי הוא כי מאזן הנוחות לא נוטה לטובתם, ולמעשה, די בשיהוי הכבד שנפל בהגשת הבקשה לסעד זמני כדי לדחותה. המבקשים טוענים אמנם כי עתיד להיגרם להם נזק בלתי הפיך אם לא יינתן להם הסעד הזמני שהתבקש, ואולם, מעיון בבקשה עולה כי לא הונחה תשתית עובדתית מספקת להוכחת הטענה כי נזק כאמור אכן יגרם למי מהמבקשים, באופן שמצדיק את דחייתה (עע"מ 57005-09-24 אקומיוניטי – תאגיד חברתי למחזור פסולת אלקטרונית בע"מ נ' המנהל לפי החוק לטיפול סביבתי בציד חשמלי ואלקטרוני ובסוללות תשע"ב-2012, פסקה 11 [נבו] (6.11.2024)). לכך יש להוסיף, כפי שגם צוין בפסק דינו של בית המשפט המחוזי, כי דומה שבשלב זה כבר הוגשו לגורמי הרישוי הרלוונטיים בקשות למתן היתרי בנייה מכוח התוכנית, באופן שמתן הסעד הזמני שהתבקש עלול לפגוע בצדדי ג' שהסתמכו על אישורה (ראו: עע"מ 994/22 השילוני נ' יו"ר הוועדה המחוזית לתכנון ובניה צפון, פסקה 10 [נבו] (19.4.2023)).

9. לבסוף, המבקשים ביקשו לעכב את ביצוע רכיב ההוצאות שנפסקו לחובתם במסגרת פסק הדין, ואולם, כפי שנפסק לא אחת בעבר, בית המשפט לא ייטה להורות על עיכוב ביצוע של תשלום הוצאות משפט, אלא במקרים יוצאי דופן (עע"מ 7104/23 בן חיים נ' ועדת הערר המחוזית לתכנון ובניה תל אביב, פסקה 2 [נבו] (21.9.2023)). בנסיבות העניין, בשים לב לכך שהבקשה הוגשה מטעם 19 מבקשים שונים, וכן בשים לב לגובהן המתון של ההוצאות שנפסקו לחובתם במסגרת פסק הדין של בית המשפט המחוזי – לא מצאתי כי נסיבות המקרה דנן מצדיקות לעכב את ביצוע תשלום ההוצאות.

10. אשר על כן, הבקשה נדחית.

המבקשים יישאו בהוצאות המשיבות 1-3 בסך 2,000 ש"ח וכן בהוצאות המשיבה 5 והמשיבה 7 בסך 2,000 ש"ח לכל אחת.

ניתנה היום, ז' שבט תשפ"ה (05 פברואר 2025).

יעל וילנר
שופטת

יעל וילנר 54678313
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)